

Rovatszerkesztői bevezető – Rendszer vagy hálózat? Új utak a pedagógusképzésben

Fűzi Beatrix – Horváth László

Rovatunk aktuális számában a pedagógia és a pedagógusképzés megújításának sürgető kérdéseit járjuk körül. Szerzőink, bár eltérő nézőpontból, de egyaránt amellett érvelnek, hogy a jelenlegi oktatási rendszer alapvető változtatásra, paradigmaváltásra szorul, a felszíni kiigazítások ideje lejárt.

Első cikkünkben Gloviczki Zoltán azt a kérdést teszi fel, hogy szükséges-e a pedagógusképzés megújítása. Válasza egyértelmű igen. Rámutat arra, hogy a 19. századi tudományközvetítő és elitképző modellre épülő tanárképzés mára elvesztette relevanciáját a tömegoktatás valóságában. A szerző valódi, a tanulási eredményekre (learning outcomes) épülő reformot sürget, amely a diszciplináris harcok helyett arra összpontosít, hogy milyen tudásra és képességekre van szüksége a 21. századi pedagógusnak hivatása gyakorlásához.

Második írásunkban Gyarmathy Éva vázol fel egy lehetséges utat a megújuláshoz, amelynek középpontjában a hálózati szemlélet áll. Értelmezésében a digitális kor és a poszthumán állapot kihívásaira nem egy újabb, domináns elmélet, hanem a meglévő tanulásméleti paradigmák rugalmas, adaptív hálózata adhat választ. A tanulás ezen új ökoszisztémájában nem az ismeretek felhalmozása, hanem a kapcsolatok építése és a hálózatokban való részvétel válik a tudás alapjává.

A két tanulmány tehát egymást kiegészítve fest kritikus képet az oktatás jelenéről és lehetséges jövőjéről. Míg Gloviczki a rendszer mélyén húzódó történelmi és strukturális válságot diagnosztizálja, addig Gyarmathy egy előremutató, a technológiai és társadalmi változásokra reflektáló, hálózatalapú víziót kínál. Várjuk Olvasóink véleményét és reflexióit a felvetett gondolatokra!

Kulcsszavak: paradigmaváltás, pedagógusképzés, hálózat, tanulási környezet

DOI: 10.37205/TEL-hun.2025.2.05

Editorial Introduction – System or Network? New Paths in Teacher Education

In the current issue of our column, we explore the urgent questions surrounding the renewal of pedagogy and teacher education. Our authors, although from different perspectives, both argue that the current educational system requires a fundamental paradigm shift and that the time for superficial adjustments is over.

In our first article, Zoltán Gloviczki poses the question: is the renewal of teacher education necessary? His answer is an unequivocal yes. He points out that the 19th-century model of teacher training, built on science dissemination and elite education, has lost its relevance in the reality of mass education today. The author urges for a genuine reform based on learning outcomes, one that focuses not on disciplinary battles but on the knowledge and skills a 21st-century educator needs to practice their profession.

In our second piece, Éva Gyarmathy outlines a possible path toward renewal centered on a network-based approach. In her interpretation, the answer to the challenges of the digital age and the posthuman condition lies not in another dominant theory, but in a flexible, adaptive network of existing learning-theory paradigms. In this new learning ecosystem, the foundation of knowledge becomes not the accumulation of information, but the building of connections and participation in networks.

The two studies thus complement each other, painting a critical picture of the present and possible future of education. While Gloviczki diagnoses the deep-seated historical and structural crisis of the system, Gyarmathy offers a forward-looking, network-based vision that reflects on technological and social changes. We welcome our readers' opinions and reflections on the ideas presented.

Keywords: paradigm shift, teacher education, network, learning environment
